

17

Na podlagi 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12) in na podlagi prvega odstavka 5. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92 in spremembe) je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica na seji dne _____ sprejel naslednji

SKLEP

1.

Mestni svet Mestne občine Nova Gorica sprejme »Mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni v Mestni občini Nova Gorica« maj 2016, št.: 160-2/2016-1.

2.

Ta sklep začne veljati takoj.

Številka: 160-2/2016
Nova Gorica,

Matej Arčon
ŽUPAN

Številka: 160-2/2016-1
Nova Gorica, 5. maja 2016

O B R A Z L O Ž I T E V

Prebivalci Slovenije živimo daljše in bolj zdravo življenje kot kdaj prej. Pričakovano trajanje življenja se enakomerno podaljšuje za približno eno leto v štirih letih.

V Sloveniji je opaziti velike regionalne razlike v zdravju in razlike v zdravju med posameznimi skupinami prebivalstva. Veliko bolj ogroženi so socialno šibkejši sloji prebivalstva, ki imajo po navadi tudi nižjo izobrazbeno strukturo. Na obremenjenost zdravstvene službe in rast stroškov dodatno vpliva tudi staranje prebivalstva.

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 - 2025 »Skupaj za družbo zdravja« predstavlja podlago za razvoj zdravstva v Sloveniji v naslednjih desetih letih in ohranja vizijo kakovostnega in vsem dostopnega javnega zdravja. V središče postavlja uporabnika in izvajalca. V predvidenih ukrepih si prizadeva za: boljše zdravje in blagostanje za vse, zmanjševanje neenakosti v zdravju, optimizacijo zdravstvene oskrbe v smislu dostopnosti do enako kakovostne in varne oskrbe, uspešnost zdravstvenega sistema ob večji pravičnosti ter ohranjanju solidarnosti ter finančno vzdržnost zdravstvenega sistema.

Mreža javne zdravstvene službe v Mestni občini Nova Gorica je pripravljena na podlagi:

- Zakon o zdravstveni dejavnosti
- Zakon o lekarniški dejavnosti
- Zakon o zdravniški službi
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Zakon o lokalni samoupravi
- Zakon o splošnem upravnem postopku
- Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV),
- Pravilnik o pogojih za opravljanje lekarniške dejavnosti
- Pravilnik o pogojih za opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti
- Priporočila za podeljevanje koncesij na primarni ravni (Ministrstvo za zdravje, 26.10.2008),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Zobozdravstveno varstvo Nova Gorica,
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška lekarna Nova Gorica.

Zakon o zdravstveni dejavnosti v 1. odstavku 4. člena določa, da se merila za postavitev mreže javne zdravstvene službe določijo s planom zdravstvenega varstva Republike Slovenije. Trenutno plana zdravstvenega varstva ni, sprejeta pa je že zgoraj omenjena Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 - 2025 »Skupaj za družbo zdravja«, ki pa meril za javno zdravstveno mrežo ne vsebuje. Iz resolucije izhaja le, da se pri širitvi javne zdravstvene mreže upošteva Merila za določanje zmogljivosti in oblikovanje programov, ki so objavljeni v Prilogi ZD ZAS II/a Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2015 oz. vsakoletnega splošnega dogovora.

Na območju Mestne občine Nova Gorica delujejo trije javni zavodi: Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica, Zdravstveni dom Zobozdravstveno varstvo Nova Gorica in Goriška lekarna Nova Gorica. Ustanoviteljice javnih zavodov so Mestna občina Nova

Gorica, občina Šempeter – Vrtojba, občina Miren – Kostanjevica, občina Kanal, občina Brda in občina Renče – Vogrsko.

Naloga Mestne občine Nova Gorica kot soustanoviteljice javnih zavodov je, da skrbi za organizacijo mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni na svojem območju. Glede na to, da je v zvezi s tem občina soustanoviteljica tudi pristojna za podeljevanje koncesij na tem področju, je zelo pomembno, da se vzdržuje in ohranja sistem mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni v okviru delovanja javnih zdravstvenih zavodov, kar pa nikakor ne pomeni, da se za nobeno ceno ne podeljuje novih koncesij. Ministrstvo za zdravje priporoča podeljevanje koncesij v primerih, ko v okviru javne zdravstvene službe določenega programa ni mogoče zagotoviti. Koncesije se podeljujejo na podlagi javnega razpisa, v vsakem posameznem primeru pa je potrebno presoditi, kakšen učinek ima organizacija zdravstvene dejavnosti, v tem primeru podelitve koncesije, za uporabnika. Ta mora biti namreč na prvem mestu, saj Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 -2025 »Skupaj za družbo zdravja«, (v nadaljevanju: ReNPZV) še posebej poudarja, da ima pacient v sistemu zdravstvenega varstva osrednjo vlogo.

Zdravstvena dejavnost

Zakon o zdravstveni dejavnosti opredeljuje zdravstveno dejavnost kot ukrepe in aktivnosti, ki jih po medicinski doktrini in ob uporabi medicinske tehnologije opravljajo zdravstveni delavci oziroma delavke in zdravstveni sodelavci oz. sodelavke pri varovanju zdravja, preprečevanju, odkrivanju in zdravljenju bolnikov in poškodovancev.

Zdravstvena dejavnost se opravlja na primarni, sekundarni in terciarni ravni.

Zdravstvena dejavnost na primarni ravni obsega zdravstveno dejavnost in lekarniško dejavnost, na sekundarni specialistično ambulantno in bolnišnično dejavnost na terciarni ravni pa opravljanje dejavnosti klinik, kliničnih inštitutov ali kliničnih oddelkov ter drugih pooblaščenih zdravstvenih zavodov.

Kot posebna specialistična dejavnost se na sekundarni in terciarni ravni opravlja socialnomedicinska, epidemiološka in zdravstveno – ekološka dejavnost.

Zdravstveno dejavnost lahko opravljajo na podlagi dovoljenja ministrstva, pristojnega za zdravje, domače in tuje pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje. Pod enakimi pogoji lahko zdravstveno dejavnost kot javno službo opravljajo javni zdravstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe na podlagi koncesije.

Zdravstvena dejavnost kot javna služba se opravlja v okviru mreže javne zdravstvene službe, merila za postavitev te mreže pa se določijo s planom zdravstvenega varstva Republike Slovenije. Kot že zgoraj omenjeno, trenutno plana ni, sprejeta pa je Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 -2025 »Skupaj za družbo zdravja«, ReNPZV.

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva temelji na Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in upošteva smernice zdravstvene strategije Evropske unije Skupaj za zdravje: strateški pristop EU za obdobje 2008 – 2013, ki jo je sprejel Evropski svet v letu 2007.

Javna mreža

Javna mreža je prostorska in časovna porazdelitev zmogljivosti javnih zdravstvenih zavodov in koncesionarjev, ki vključuje človeške, materialne, prostorske in druge vire, s katerimi država in občine zagotavljajo prebivalcem optimalen dostop do zdravstvenih storitev in oskrbo z njimi na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvene dejavnosti.

Mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni določa in zagotavlja občina oziroma mesto.

Javna zdravstvena služba mora biti organizirana tako, da je vsem prebivalcem Republike Slovenije zagotovljena vedno dostopna nujna medicinska pomoč, vključno z nujnimi reševalnimi prevozi in preskrbo z nujnimi zdravili, čim prej in čim bliže njihovem nastanku in med transportom.

Merila za določitev javne mreže na primarni ravni (ReNPZV):

Že predhodna Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2008 – 2013 »Zadovoljni uporabniki in izvajalci zdravstvenih storitev« je podala nekatera splošna merila za upravljanje mreže javne zdravstvene službe. Konkretnih nosilcev in rokov za določitev mreže ter drugih jasnih planskih opredelitev glede razvoja pomembnih zmogljivosti (ob kadrih še prostori, oprema idr.) za izvajanje zdravstvene dejavnosti na primarni, sekundarni in terciarni ravni, ki bi sledile zdravstvenim potrebam in potrebam prebivalstva in finančno-ekonomskim možnostim, ni vsebovala. Zato tudi v preteklem razvojnem obdobju ni prišlo do dogovorjene mreže javne zdravstvene službe.

Mestna občina Nova Gorica je do sedaj sprejela dve strategiji na področju primarnega zdravstvenega varstva in sicer za obdobja 1996-2005 in 2006 – 2008. Strategija primarnega zdravstvenega varstva za obdobje 2009 – 2013 je bila pripravljena za območje vse šestih občin. Strategija je bila potrjena na mestnem svetu Mestne občine Nova Gorica, vendar ne na vseh občinskih svetih, zato ni prišlo do njene realizacije. Področje primarnega zdravstvenega varstva je ostalo brez strategije in točno določene mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni, zato se je upoštevalo strategijo do leta 2008 ter priporočila Ministrstva za zdravje. S sprejetjem ReNPZV, smo za Mestno občino Nova Gorica pripravili predlog Mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni.

Zdravstvena dejavnost na primarni ravni

Osnovna zdravstvena dejavnost

Osnovna zdravstvena dejavnost obsega:

- spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev in predlaganje ukrepov za varovanje, krepitev in izboljšanje zdravja ter preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov in poškodovancev,
- preventivno zdravstveno varstvo rizičnih skupin in drugih prebivalcev v skladu s programom preventivnega zdravstvenega varstva in z mednarodnimi konvencijami,
- zdravstveno vzgojo ter svetovanje za ohranitev in krepitev zdravja,
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter rehabilitacijo,
- zdravstveno rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- patronažne obiske, zdravstveno nego, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov na domu ter oskrbovancev v socialnovarstvenih in drugih zavodih,
- nujno medicinsko pomoč in reševalno službo, če ta ni organizirana pri bolnišnici,
- zdravstvene preglede športnikov,
- ugotavljanje začasne nezmožnosti za delo,
- diagnostične in terapevtske storitve.

Osnovno zdravstveno dejavnost opravljajo zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in zasebni zdravstveni delavci s koncesijo.

Zdravniki, ki delujejo na primarni ravni, so zdravniki splošne in družinske medicine, pediatri, specialisti šolske medicine, specialisti medicine dela, ginekologi, zobozdravniki. Trenutno je na primarni ravni ena tretjina koncesionarjev. Večina le –teh je organizirana v samostojne prakse, ki so del sistema javno - zdravstvenega varstva.

Krovni cilji ReNPZV so:

- boljše zdravje in blagostanje ter manj neenakosti v zdravju prebivalcev,
- uspešen, kakovosten in stabilen zdravstveni sistem, ki se učinkovito prilagaja potrebam prebivalstva in je dostopen za vse prebivalce,
- zadovoljni uporabniki in izvajalci, najpomembnejši gradniki zdravstvenega sistema,
- večji prispevek zdravstva h gospodarskem razvoju.

ReNPZV predvideva za zdravstveno dejavnost naslednje ukrepe za doseg ciljev:

- krepitev in varovanje zdravja ter preprečevanje bolezni – javno zdravje
sprejeti in izvajati ukrepe države za krepitev, varovanje zdravja in preprečevanje bolezni ter spodbujanje lastne skrbi za zdravje, nadgraditi kapacitete sistema javnega zdravja, uveljavljati koncept zdravja v vseh politikah ter zagotoviti vrednotenje vpliva politik in ukrepov vseh resorjev na zdravje prebivalcev,
- optimizacija zdravstvene oskrbe – zdravstvena dejavnost
izboljšati dostopnost zdravstvene oskrbe za vse prebivalce Slovenije in zmogljivosti zdravstvene dejavnosti s poudarkom na primarnem zdravstvu, preventivi, integrirani – celoviti obravnavi, ob upoštevanju spreminjajočih se potreb starajoče populacije ter vključevanju in opolnomočenju uporabnikov
- povečanje uspešnosti zdravstvenega sistema – vodenje in upravljanje v zdravstvu
človeške in materialne vire v zdravstvu načrtovati glede na potrebe prebivalstva, izboljšati uspešnost vodenja ter nadzora nad javnimi zdravstvenimi zavodi, v procese odločanja bolje vključiti uporabnike, poenostaviti administrativne postopke in zagotoviti informatizacijo ključnih procesov v zdravstvu, vzpostaviti sistem kakovosti ter izboljšati komunikacijo v zdravstvu,
- pravično, solidarno in vzdržno financiranje zdravstvenega varstva – financiranje zdravstva
okrepiti javno zdravstvo, zagotoviti finančno vzdržnost obveznega zdravstvenega zavarovanja ob bolj solidarni prispevni obremenitvi zavarovancev in čim večji ohranitvi obstoječih pravic, uveljaviti pregleden in enoten sistem javnega naročanja v zdravstvu, zagotoviti transparentne obračunske sisteme, uvesti pozitivne spodbude in nagrajevanje po uspešnosti, v sistem umestiti vrednotenje novih tehnologij v zdravstvu.

Lekarniška dejavnost

Lekarniška dejavnost se lahko opravlja samo kot javna služba v okviru mreže javne zdravstvene službe. Mrežo javne zdravstvene službe za lekarniško dejavnost sestavljata javni zavod in koncesionarji.

Vloga občine

Občina mora poskrbeti za ustrezna vlaganja in pogoje za uspešno in nemoteno delo zdravstvenega doma in zasebnih zdravstvenih delavcev s koncesijo (koncesionarji). Za koncesionarje se s sklepanjem koncesijskih pogodb jasno opredeli dosledno vključevanje le – teh v izvajanje zdravstvenih storitev na primarni ravni in sodelovanje z zdravstvenimi domovi območja, na katerih delujejo. Zagotoviti mora, da se s podeljevanjem koncesij ne ogrozi dejavnosti in obstoja javnih zdravstvenih zavodov in njihovih nalog ter funkcij, ki jih imajo po zakonu ter da so storitve, ki se opravljajo v javni zdravstveni mreži jasno razmejene od tržne dejavnosti.

Mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni določi za svoje območje na podlagi meril in navodil ministra, pristojnega za zdravje, občina oziroma mestna občina.

Koncesije

Koncesija pomeni prenos izvajanja javne službe na osebo zasebnega prava, dejavnost pa ohrani status javne službe. Koncesija ne predstavlja zgolj dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ki ga mora izdati organ v primeru izpolnjevanja vseh zakonskih pogojev prijavitelja. Gre za posebno obliko pooblastila, ki ga upravni organ (država/lokalna skupnost) podeli pravni ali fizični osebi za izvajanje javne službe.

Zakon o zdravstveni dejavnosti ne določa načina podeljevanja koncesij. Iz Priporočil za podeljevanje koncesij na primarni ravni, ki jih je izdalo Ministrstvo za zdravje RS, je razvidno, da se priporoča, da občina koncesije podeljuje na podlagi javnega razpisa.

Javno službo v zdravstveni dejavnosti lahko opravljajo na podlagi koncesije domače in tuje pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Koncesijo za opravljanje javne službe v osnovni zdravstveni dejavnosti podeli z odločbo občinski oziroma mestni upravni organ, pristojen za zdravstvo, s soglasjem ministrstva, pristojnega za zdravje. V postopku odločanja je potrebno pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za zdravje, ter mnenje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in pristojne zbornice ali strokovnega združenja.

Koncesije so orodje za doseganje zastavljenih ciljev, zato se podeljujejo tako, da se vključujejo v potrebe javnega zdravstva. Podeljevanje koncesij za javno službo v zdravstveni dejavnosti je usmerjeno predvsem v korist pacientov in v tem smislu se zagotavlja čim lažja in enaka dostopnost zdravstvenih storitev. Koncesije se podeljujejo predvsem takrat, kadar v okviru javne mreže ni mogoče zagotavljati pogojev za ustrezno pokritost prebivalstva. Občine kot ustanoviteljice javnih zdravstvenih zavodov morajo zagotoviti, da se zasebna zdravstvena dejavnost čim bolj izvaja v najetih prostorih zdravstvenega doma. Na ta način se zagotavlja smotrna izkoriščenost in namenska uporaba obstoječih zmogljivosti.

Zaključek

Zakon o zdravstveni dejavnosti določa, da so občine dolžne zagotavljati in skrbeti za mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni. Občina oz. občine, če jih je več na območju delovanja zdravstvenega doma ali lekarne, mora poskrbeti za ustrezna vlaganja in pogoje za njihovo uspešno in nemoteno delo.

Mestna občina Nova Gorica je soustanoviteljica javnih zavodov Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica, Zdravstveni dom Zobozdravstveno varstvo Nova Gorica in Goriška lekarna Nova Gorica, ki izvajajo dejavnost primarnega zdravstvenega varstva na območju vseh šestih občin.

Z namenom, da ostanejo naštetih javni zavodi osrednji izvajalci primarnega zdravstvenega varstva na območju njihovega delovanja in organizacije mreže javne zdravstvene službe na svojem območju, je Mestna občina Nova Gorica pripravila predlog Mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni v Mestni občini Nova Gorica. Pri pripravi mreže in usmeritev so sodelovali tudi javni zavodi Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica, Zdravstveni dom Zobozdravstveno varstvo Nova Gorica in Goriška lekarna Nova Gorica in podali določene pripombe in usmeritve glede delovanje mreže, ki so bile tudi upoštevane.

Mreža javne zdravstvene službe na primarni ravni v Mestni občini Nova Gorica podaja pregled obstoječe mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni na območju Mestne občine Nova Gorica, dotika se koncesij na tem področju ter določa usmeritve za organizacijo primarnega zdravstvenega varstva v mestni občini.

Mreža javne zdravstvene službene primarni ravni v Mestni občini Nova Gorica ne predvideva podeljevanja novih koncesij, razen v primerih, ki so navedeni v priloženem gradivu.

Spreminjanje mreže in njena širitev je v naslednjih letih pričakovana, saj je v skladu z Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2025 pričakovati zniževanje glavarinskega sistema in posledično manj opredeljenih pacientov na posameznega zdravnika. Pričakovati je tudi širjenje referenčnih ambulant. Velik poudarek bo tudi pri preventivnih programih in paliativni dejavnosti.

Spremembo mreže in spremembo ali dopolnitev usmeritev za delovanje mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni sprejema mestni svet.

Cilj predlaganih usmeritev je skrb občine kot soustanoviteljice javnih zavodov za delovanje ter nadzorovano podeljevanje koncesij v primerih, ko na drugačen način ni mogoče zadostiti potrebam prebivalstva po določenih zdravstvenih storitvah.

Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica predlagamo, da predloženi sklep obravnava in sprejme

Pripravili:
Marinka Saksida, načelnica

Matej Arčon
ŽUPAN

Tamara Simčič, višja svetovalka za družbene dejavnosti

Priloge:

- Mreža javne zdravstvene službe na primarni ravni v Mestni občini Nova Gorica, maj 2106, št. : 160-2/2016-1